

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. Дияна Попова-Добрева, доктор

относно дисертационен труд на тема „Комплексна програма за терапия на хипертония”,

представен от Петър Любомиров Кътев

с научен ръководител проф. Зоя Горанова, ДН

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)”. Професионално направление 7.4. Обществено здраве

Дисертационният труд е в обем от 138 страници, вкл. 22 стр. списък на ползвана литература от 194 източници (19 на кирилица и 175 на латиница) и 2 приложения (20 стр.).

Дисертацията е структурирана стандартно и включва увод, литературен обзор, собствени наблюдения, изводи и препоръки.

Авторските права на цитираните автори са спазени в представения литературният обзор.

В края на литературния обзор е представена работна хипотеза, която не е добре формулирана.

Целта на дисертационния труд е ясна, добре формулирана и поставените задачи са свързани с проблематиката на изследването.

Организацията и методите на изследването са добре описани.

Дисертационният труд е разработен на основата на резултатите от научен експеримент със 152 пациента, изследвани и лекувани в периода 2011-2018г. в частен медицински център и в домашни условия.

Методите на изследване са информативни и включват: измерване на артериално кръвно налягане, пулсова честота, пулсова оксиметрия, сила на болката.

Комплексната програма за лечение на хипертония включва: лазерпунктура; акупунктура с тънка игла; кръвопускане с вендуза. Лечебните методи са добре описани и онагледени.

В раздел анализ на резултатите са предствени: анализ на промените в кръвното налягане при пациенти с хипертонична болест I степен лекувани с лазерпунктура; анализ на промените в кръвното налягане при пациенти с хипертонична болест I-II степен при лечение с лазерпунктура и акупунктура; оценка на кръвопускане с вендуза при хипертония и сравнителен анализ на сатурацията на кислорода при всички изследвани групи в експеримента.

Направените изводи произтичат от резултатите на изследването.

Основните достойнства на дисертационния труд са добре формулирани от автора, а именно:

- Създадена е и е апробирана специализирана комплексна програма за лечение на хипертония. Проучено е комплексното и въздействие върху артериалната хипертония I-II степен при изследвания контингент;
- Проследено е въздействието на акупунктурата за овладяване или редуцирането на цервико-торакалния и лумбо-сакралния болков синдром при част от изследваните лица;
- Проучването показва, че най-висок и най-траен терапевтичен ефект имат методите на акупунктурата с тънка игла и кръвопускането с вендуза както при лечението на хипертонична болест I-II степен, така и при цервико-торакалния и лумбосакралния болков синдром.

Заклучение

Считам че, представения дисертационен труд на тема: „Комплексна програма за терапия на хипертония ” от Петър Любомиров

Кътев, отговаря на изискванията за такъв вид разработка и предлагам на Уважаемото научно жури да му присъди научно-образователната степен „Доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура)”. Професионално направление 7.4. Обществено здраве.

18.03.2019г

доц. Дияна Попова-Добрева, доктор

STANDPOINT

from Assoc. Prof. Diana Popova-Dobreva, PhD

**about dissertation entitled "Complex programme for hypertension therapy ",
presented by Petar Lyubomirov Katev**

Scientific supervisor: Prof. Zoya Goranova, DSc

for the award of the Doctoral degree and scientific degree in the scientific specialty "Theory and Methodology of Physical Education and sports training (including Methodology of the therapeutic exercises)". Professional Field 7.4. Public Health

The dissertation thesis is in a volume of 138 pages, incl. 22 pages of a list of references from 194 sources (19 in Cyrillic and 175 in Latin) and 2 applications (20 pages).

The work is standardly structured and contains an introduction, literature review, methodology, results and analysis, conclusions and recommendations.

The authors' rights are respected in the submitted review.

At the end of the literary review is presented a working hypothesis that is not well formulated.

The aim of the dissertation thesis is clear, well formulated and the tasks are related to the scientific thesis of the study.

The organization of the study is well represented.

Dissertation is based on the results of a scientific experiment with 152 patients studied and treated in the period 2011-2018 in a private medical center and at home.

The methods of research are informative and include: Blood pressure measurement; Pulse rate; Pulse oximetry and Pain severity.

A statistical analysis of the results was made using parametric algorithms (Student's criterion).

The complex programme for hypertension therapy include Laser puncture; Acupuncture with a thin needle and Bloodletting cupping-glass therapy. The curative methods are well described and illustrated.

In section analysis of the results are presented analysis of changes in blood pressure in patients with stage I hypertension treated with laser puncture; analysis of changes in blood pressure in stage I-II hypertension patients on laser treatment and acupuncture; assessment of bloodletting and cupping therapy in hypertension and Comparative analysis of oxygen saturation in all study groups in the experiment.

The conclusions follow from the results of the study.

The main contributions of the dissertation are well formulated by the author, namely:

- Complex specialized treatment for hypertension has been developed and approbated. Its complex effect on stage I-II hypertension has been studied in the research population.
- The effect of acupuncture on the control or reduction of pain syndrome has been examined in part of the study subjects.
- The study has shown that the highest and most enduring therapeutic effect have the methods of acupuncture with a thin needle and the bloodletting cupping-glass therapy in the treatment of both the stage I-II hypertension and pain syndrome in the upper and lower spine segment.

Conclusion

My opinion is that, the dissertation thesis entitled "Complex programme for hypertension therapy" by Petar Lyubomirov Katev, meets the requirements for this type of development and I offer to the Honorable Scientific Jury the award of the Doctor's degree in the scientific specialty "Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training (including Methodology of the therapeutic exercises)". Professional Field 7.4. Public Health.

March 18, 2019

Assoc. Prof. Diana Popova-Dobreva, PhD